“Grensland is Circulair”

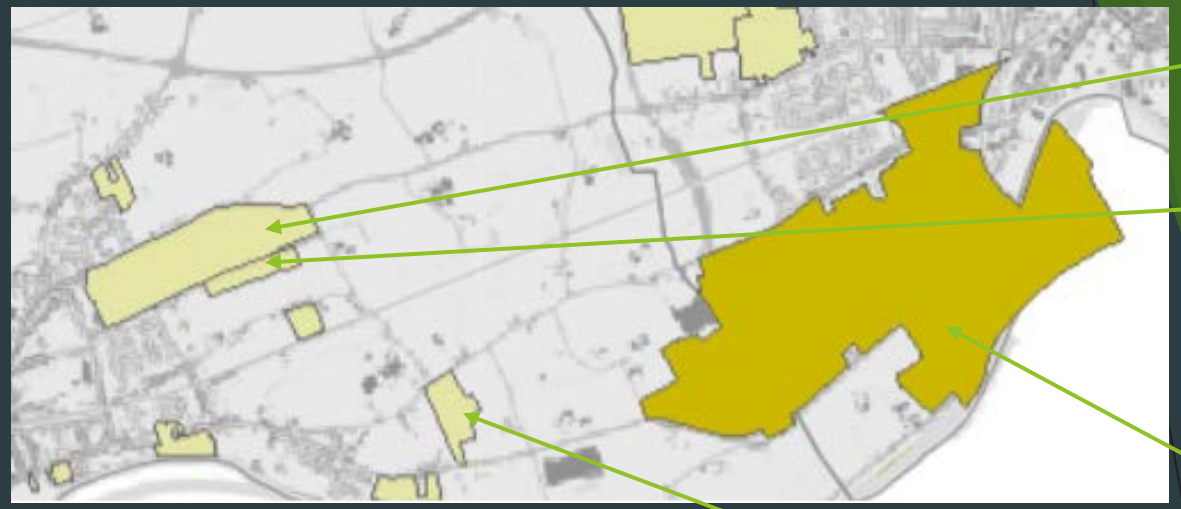
december 2019 – oktober 2022

Kennisnetwerk BTM – Circulariteit op Bedrijventerreinen – 3 december 2021

Philippe Tavernier
3PT Consult

VZW

Oprichting: 23 /9/2010

Nu 80 aangesloten bedrijven

Doel:

- Stimuleren samenwerking
- Belangenbehartiging
- Aanspreekpunt en spreekbuis voor BT

2020 : Uitbreiding Wervik: Klingstraat en Hoogweg

PlatformGrensland

Grensland Menen- Wervik

Wervik: Hoogweg

Wervik: Klingstraat en Menensesteenweg

Platform **Grensland** Menen-Wervik

Situering Grensland

- Noorden: spoorlijn 69 Kortrijk-Poperinge + Woonwijken Menen
- Zuiden: Leie, Frankrijk (Halluin)
- Westen: Wervik
- Oosten: Dode Leie-arm

- BT Grensland : 90 ha
- 2100 werknemers

- **Interessante Circulaire bedrijven** :
  - Galloo
  - Recylec (‘t Veer en Galloo)
  - Leiestroom
  - Materialenpark MIROM Menen

- **Sectoren**: hout, bouw, metaal,afvalverwerking glas, Maatwerk, textiel, groothandel, hernieuwbare energie,…

Platform Grensland Menen-Wervik

Grensland is Circulair

Grensland is Circulair

- Een collectief totaalconcept voor materialenbeheer, afvalpreventie, selectieve inzameling en up-cycling van afval op bedrijventerreinen

Proefproject : Oproep Vlaanderen Circulair

VLAANDEREN CIRCULAIR

Platform Grensland Menen-Wervik · 3PT Consult · MIROM MENEN WEVELGEM WERVIK · stad menen waar je thuiskomt · stad WERVIK · west-vlaanderen de gedreven provincie · POM West-Vlaanderen · VLAANDEREN CIRCULAIR

Partnerschap ‘Grensland is Circulair’

- BTV “Platform Grensland Menen –Wervik”
  - uitbreiding naar Hoogweg en Klingstraat in Wervik
- Steden Menen en Wervik
- MIROM Menen
- 3PT Consult
- Take-Off: parkmanager

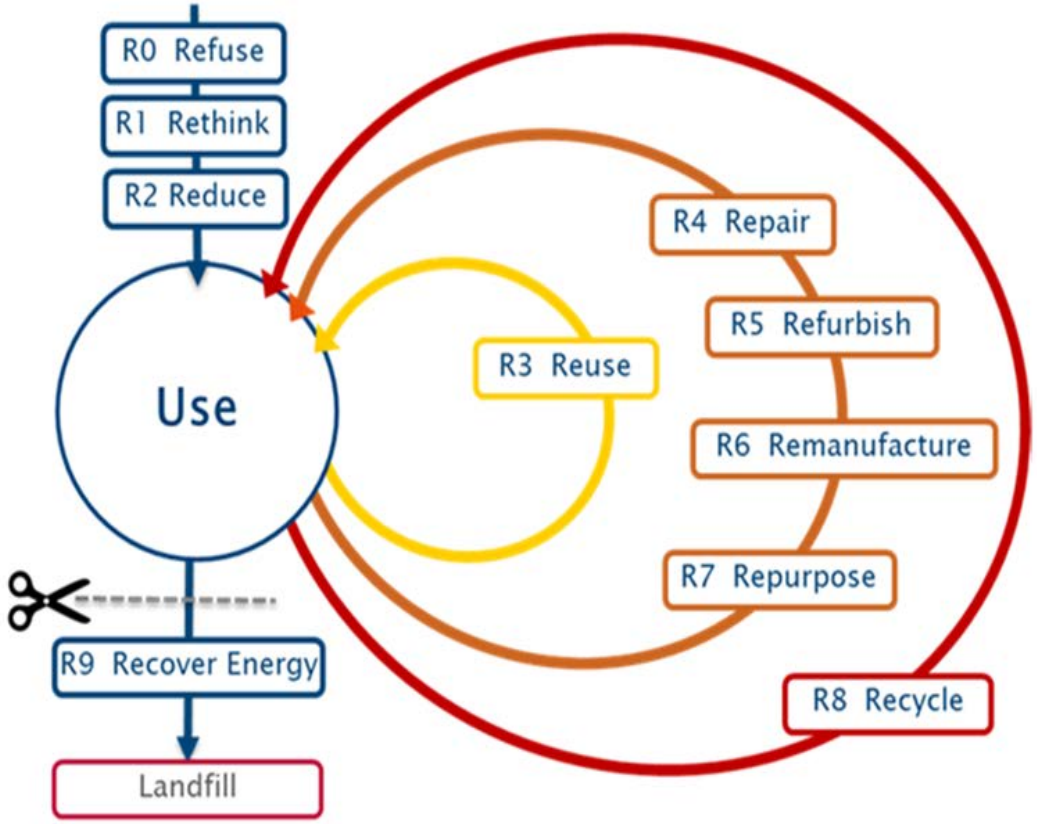
- <u>Inhoudelijke ondersteuning + deelname stuurgroep</u> : SIRRIS, VITO, POM West-Vlaanderen, OVAM, Vanheede Environment Group, ‘t Veer, Fost Plus
- <u>Klankbordgroep en Intentieverklaring tot medewerking</u> : Aunde, Berry Alloc, Groep Dekeyzer, Galloo, Decospan, Leiestroom, Valvan, Sanac Logistics, Hofkip, Thule.

Relevantie t.o.v. Circulaire Economie

Grensland is Circulair

Focus op :

- **Reduce**: efficiëntieverbetering -> minder verbruik van grondstoffen of materiaal; sensibilisatie en informatiedoorstroming rond circulaire economie en afvalpreventie; Werkpakket 1
- **Reuse**: hergebruik (product blijft intact, zelfde functie, zelfde gebruik); werkpakket 3
- **Repair & Remake**: product opnieuw bruikbaar maken voor zelfde/nieuwe functie; werkpakket 3
- **Redesign, Refurbish**, ontwerpen voor een circulaire economie; initiatieven uit werkpakket 3 spelen hierop in
- **Recycle en Upcycling**: nieuw product bevat vorig product op niet-herkenbare wijze: werkpakket 3 en 4

Sensibilisering - Infoverstrekking – begeleiding: Voorbije Activiteiten

Laat je inspireren: presentaties -> www.grenslandcirculair.be

R2 Reduce

- “Afvalpreventie en sluiten Materiaalkringlopen” i.s.m. Sirris
- “Inspiratiesessie Circulaire Economie” i.s.m. Sirris
- “Vlarema, sorteerverplichtingen en afvalstoffenregistratie” i.s.m. OVAM
- “Praktische hulpinstrumenten voor een efficiënter afval- en materialenbeheer” i.s.m. OVAM en Vlaanderen Circulair – (Cirkeltips – Symbiose – CircleAid – CE-kompas)
- “The Plastic Switch”
- “Elektrische laadpalen op industrieterreinen”
- “Vlarema 8 – wijzigingen en impact + praktijkgetuigenissen”

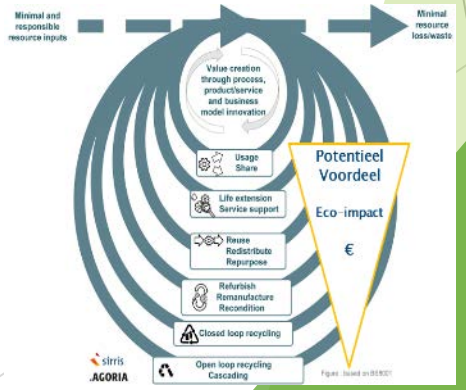
➢ **Audit** : Materialenscan (Sirris)

CE Kompas

Dé checklist voor circulaire economie-projecten

CircleAid

SYMBIOSE

Inventarisatie: Eigen enquête – ingezamelde fracties (+ gegevens integraal milieujaarverslag, aanvoer materialenpark en data IHM)

USE

- 24 respondenten
- nauwelijks cijfers over hoeveelheden en over kostprijs !
- Gemiddeld worden 11 afvalfracties selectief ingezameld

Papier en Karton	22	bouwpuin	10
Restafval	21	Afvalolie	10
PMD	19	Groenafval	9
Ferro metalen	18	Vertrouwelijk papier	8
Hout	17	Harde kunststof	7
Batterijen	15	Keukenafval	7
Plastiek Folie	16	App. Met broeikasgas	4
AEEA	13	afvalbanden	4
Glas	12	textielafval	2
Non Ferro	12	Asbesthoudend afval	3
EPS	10	Landbouwfolie	2
Gevaarlijk afval	10	dierlijk/plantaardig	1

- Gemiddeld worden 5 KGA afvalfracties ingezameld

TL lampen	15	metalen verpakkingen	6
Toners, cartridges	14	opruimafval vn verf,lijmen…	6
spuitbussen	11	andere lampen	4
verf, inkten,…	9	resten schoonmaakmiddelen	3
Koeloliën	8	Oliefilters	2
droge batterijen	7	laboproducten	2
Blusapparaten	7	frituurolie	1
Lege kunststofverpakkingen	7	andere fracties	0
Solventen - thinners	7		

“ PC-Solidarity “
Inzamelen PC’s i.s.m. DigitalForYouth.be -

R3 Reuse & R5 Refurbish

- DigitalForYouth.be – PC-Solidarity (steun Koning Boudewijnstichting)
- Inzameling PC’s bij bedrijven voor jongeren met weinig toegang tot digitalisering en online onderwijs
- Veiligheid gegarandeerd tijdens opslag en bij refurbishing!

  Certificaten van cleaning.

- Promotie via projectkanalen + persconferentie (2/2/2021)
- Continu lopende actie: **reeds 5 leveringen van bedrijven !**
- **Inzamelpunt bij Recylec** (Galloo – ‘t Veer - maatwerkbedrijf) :
  - Ontvangst: lokaal Weegbrug
  - Registratie – ontvangstbewijs – tijdelijke opslag
- Grote partijen (> 30): rechtstreekse ophaling.
- **optie toekomst: Grensland als HUB voor West-Vlaanderen ?**
  - Medewerking Economisch Huis Oostende en BTV ZW-Vl

Grensland is Circulair — DigitalForYouth.be

Ontvangstbewijs van IT-toestellen – Actie PC Solidarity

Samenwerking Grensland is Circulair – Digital for Youth

Ontvangen op : **formuliernummer ‘t Veer 4C:**

Vanwege :

Bedrijf :

Contactpersoon : **Naam :**

Telefoon :

e-mail :

Volgende toestellen :

Product	Merk	Type	Serienummer	Extra’s

Opgemaakt in 2 exemplaren, één exemplaar voor Grensland is Circulair, één voor afgevend bedrijf.

Namens ‘Grensland is Circulair’, voor ‘t Veer 4, voor ontvangst :

Naam :

Handtekening :

PC Solidarity

Ook Decospan draagt zijn steentje bij aan onze actie PC Solidarity. Ons bedrijventerrein fungeert als inzamelpunt voor gebruikte bedrijfslaptops en PC’s. Samen met Digitalforyouth.be geven we ze een tweede leven aan jongeren en kansengroepen. Meer.

Heb je net als Decospan, ‘t Veer, Keukens De Keyzer en MLS oude bedrijfspc’s of laptops op overschot? Aarzel niet en breng deze binnen op Grensland. De actie PC Solidarity loopt nog steeds.

Samenwerking Grensland - Kringloopwinkel Deltagroep

R3 Reuse &
R5 Refurbish

- Unieke samenwerking ! BTV + **1ste Kringloopwinkel met B2B acties**
- Sociale tewerkstelling: maatwerkbedrijf
- **Afgeschreven kantoormeubilair, elektrisch materiaal, gebruiksgoederen in goede staat, werkkledij, …**
- **Collectieve inzamelingen op Grensland**:
  - **29 maart en 22 november 2021**
- **Grote partijen: afhaling op afroep / brengen**
- Verkoop in Heule (loods) + onlinekanaal in voorbereiding

- **Resultaten:**
  - Structurele samenwerking met Meubelbedrijf (toonzaalmodellen)
  - Levering werkkledij
  - Uitbreiding naar ZW-Vl BTV

Samenwerking
Grensland - Constructief vzw (maatwerkbedrijf)

R5 Refurbish + R6 Remake

- **Collectieve inzameling massief hout**: grondstof voor nieuwe “meubelen op maat”

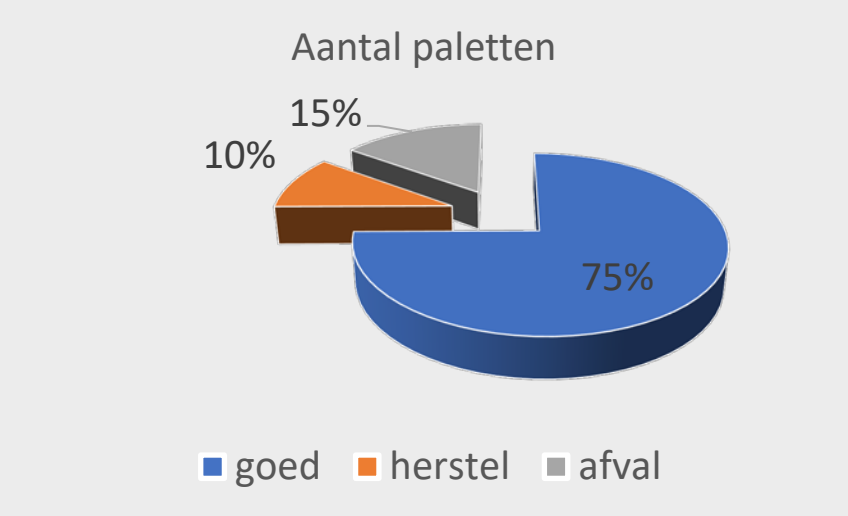
- **29 maart en 22 november 2021**
  - Confortluxe – Wervik: meubelkarkassen
    - Slechts zeer kleine hoeveelheid geschikt voor Constructief ?
    - Partnermatch met schrijnwerkerij Klimop (maatwerkbedrijf uit Brussel)
  - productieoverschotten van Woodstockx
- Grote partijen: afhaling op afroep / brengen
- **Refurbishing** oude meubelen en teruglevering via overeenkomst - “meubelen op maat”
  - Promotie door Grensland - continue sensibilisatie !!!

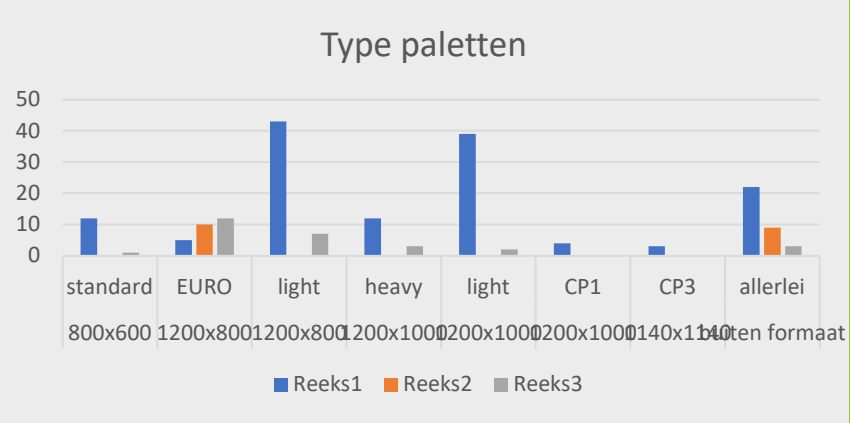

Inzameling houten en Plastic Paletten
Herstelling en tweedehandsaanbod = > circulair verhaal

R3 Reuse +
R6 Remake

- Samenwerking met start-up Circle of Packaging; begeleiding bij vergunning en erkenningen)
- Periodieke collectieve inzameling van houten en plastic paletten :
  - Alle afmetingen tot maximaal 1300 x 1300
  - Volumes tot +/- 50 paletten op voorgestelde data, grotere volumes en opruimingen op afroep
  - Gratis ophaling en transport
- Sorteren: bruikbaar – te herstellen – afzet voor verdere verwerking (spaanplaten – energie of hergebruik plastic)
- Teruglevering als tweedehandspaletten – **volledig circulair circuit op het BT**
- Data en resultaten
  - 22 – 24 juni: 5 bedrijven; 200 tal paletten ingezameld
  - 27-29 september: 1 bedrijf (50 paletten) + nog 3 ophalingen op afroep
  - 14 – 16 december : ?

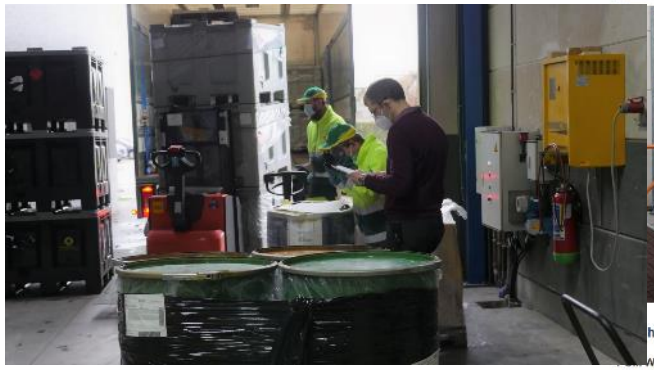

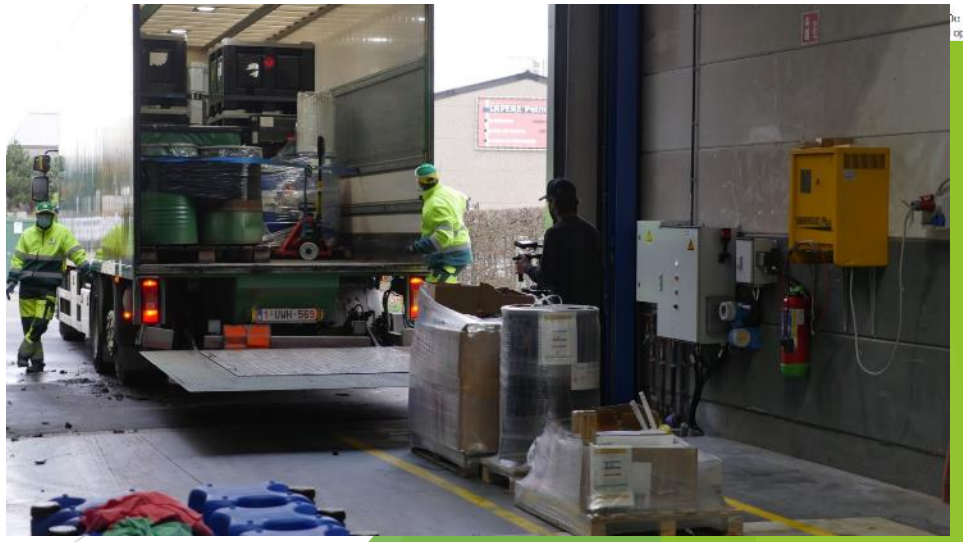
KGA-Inzameling
(ondersteuning initiatief POM W.Vl. – Vanheede)

R8 Recycle
R9 Recover
Energy

- 2 x per jaar – collectieve inzameling op alle W-Vl BT
  - Extra promotie via project:
  - 4/12/2020 : 8 deelnemers uit Menen/Wervik
    - 2183 kg KGA ingezameld !
    - video-opnames voor promotie bij Vertexco & Thule
  - Juni 2021: 3 deelnemers uit Menen/Wervik
    - 147 Kg KGA opgehaald
- Ontzorging, juridisch, ecologisch, logistiek + economisch interessant!
  - 35 tot 50% goedkoper !
  - Nodige attesten – afvalstoffenregistratie
  - Vlarema – verplichtingen ok

The Plastic Switch i.s.m. met Vanheede Environment

R8 Recycle

- Initiatief Vanheede Environment
- Collectieve en gecombineerde selectieve inzameling van **zes plastiekfracties** in aparte plastiekzakken:

- Alle bedrijven kregen **proefbox** met zakken en info
- Tweewekelijkse inzameling samen met PMD
- Premies van Valipac en Fost-Plus

Zwerfvuilopruiming
“KeeP it Clean”

R2 Reduce &
R8 Recycle

- Samenwerking met Veerkracht 4, (maatwerkbedrijf), Menen en Wervik en MIROM Menen
- Periodieke zwerfvuilopruiming + Selectieve inzameling (PMD – Glas – Restafval + P&K en grofvuil)
- Analyse van hotspots en van zwerfvuil op terreinen:

Datum 2021	PMD Zakken	Restafval zakken	Flessen stuks	Extra opruiming
26/27 april	17,5	25,5	39	Sluikstort
28 juni	10,75	12,75	15	Sluikstort
29 sept	10	9	0	Frietketel

- Nu **afbakening zones en toewijzing aan bedrijven** vanaf december 2021 voor opruiming met “medewerkers – mooimakers”
- Voorbeeldbedrijf: Woodstockx !

KeeP it Clean
resultaten Wervik en Menen (juni): voorbeeld registratie

R2 Reduce &
R8 Recycle

REGISTRATIE Keep it Clean GRENSLAND (beurt 1)					
Datum	Locatie	PMD Zakken	Restafval zakken	Glas (flessen)	Manuren
26/04/2021	01. Industrielaan	2	4	2	6
26/04/2021	02. Ropswalle 1	2	3	2	3
26/04/2021	03. Ropswalle 2	1	1	0	1,5
26/04/2021	04. Wervikstraat 1	1	3	0	3
26/04/2021	05. Wervikstraat 2	5	5	11	7,5
26/04/2021	06. Ringlaan	1	1	0	1,5
27/04/2021	07. Lageweg	1	1	4	3
27/04/2021	08. Hogeweg	0	0	0	0,45
27/04/2021	09. Menenstraat Geluwe	0,25	0,25	0	0,5
27/04/2021	10. Nijverheidslaan Geluwe	0,25	0,25	0	1
27/04/2021	11. Meensesteenweg	3	6	11	10,5
27/04/2021	12. Bootweg	0	0	5	0,45
27/04/2021	13. Hoogweg (Wervik)	1	1	2	3
27/04/2021	14. Klinkweg (Wervik)	0	0	2	1,5
	TOTAAL ALGEMEEN	17,5	25,5	39	42,9
	TOTAAL MENEN	13	18	19	25,95
	TOTAAL WERVIK	4,5	7,5	20	16,95

Geregistreerde zwarte punten	
01. Industrielaan	LAPERE PATRICK BVBA
	ALLFLOR
	MWB 't Veer (parking hoek Industrielaan - Ropswalle)
02. Ropswalle 1	Volledige linkerkant richting Leie
	Sluikstort ontdekt hoek Ropswalle - Leiekaai (gemeld Stad Menen)
05. Wervikstraat 2	Gracht linkerkant, richting Wervik
11. Meensesteenweg	Grachten aan de beide zijden

Voorbeeld van een Partner-matchmaking

R8 Recycle

- **Partnermatch Galloo – MLS (Medisch Labo Service) :**
  - MLS zocht oplossing voor 8 zware afgeschreven laboratoriumtoestellen (terugnameplicht). MLS wil deze weg uit hun magazijn en maximaal laten recycleren. Elk toestel weegt ongeveer 700 kg. Waarvan zo'n 500 kg aan metalen: aluminium, inox, ijzer, kablering (koper), + elektro. robotica/motoren, en ook diverse kunststoffen.
  - Partnermatch gemaakt met Galloo
  - Levering drie containers labo-apparatuur voor ontmanteling met maximale recyclage van metalen en kunststoffen; Via deze verwerking wordt 97 % van de afgedankte labo-apparatuur van MLS verwerkt tot nieuwe grondstoffen.
  - https://www.wervik.be/grenslandcirculair/nieuws/grensland-circulair-realiseert-partnermatch-mls-galloo

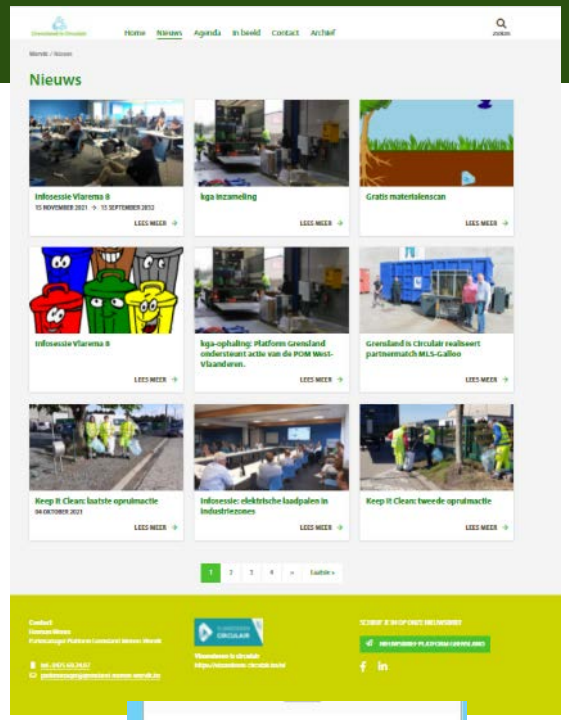
Communicatie

- Communicatiewerkgroep: maandelijks overleg
- Projectlogo en logobalk :

Grensland is Circulair

- Website: www.grenslandcirculair.be
- LinkdIn groep : LinkedIn-pagina Platform Grensland

  https://www.linkedin.com/company/65748024/admin/
- Nieuwsbrief “The Grensland Times”
- Persconferentie 2 februari 2021 (live+online)
- Publicaties – presentaties en artikelen
- Stickers met projectlogo
- Afvalkalender

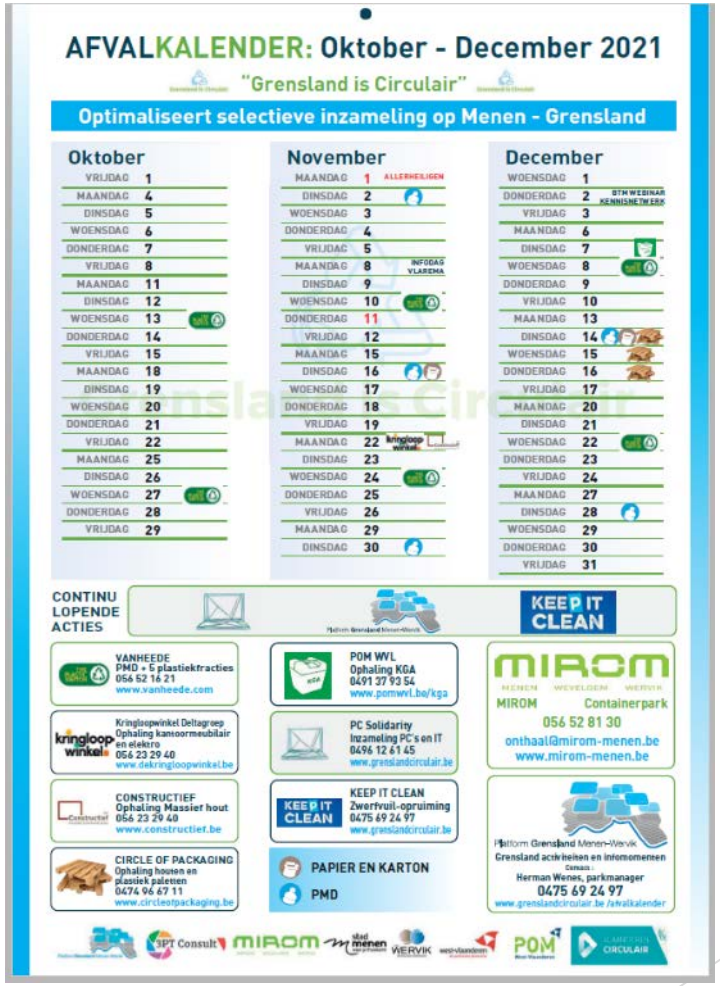

Communicatie
Driemaandelijkse Afvalkalender

- Overzichtstabel data selectieve ophalingen en activiteiten
- Op te hangen bij sorteereilanden – kantines,…
- Drie maand per kalender
  - oktober – december 2021: eerste versie
  - Nuttige contacten en telefoonnummers per actie
  - Achterkant: toelichting over het project, de sorteer-verplichtingen en specifieke inzamelacties.

Nieuwe geplande Activiteiten

Grensland is Circulair

- **Circulaire Week** : 21 tot 25 maart 2022
  - Sensibilisatiecampagne naar werknemers
  - Bedrijfsbezoeken
  - Infomomenten: verpakkingsoptimalisatie
  - Acties gericht naar werknemers (batterijen, dopjesactie, kurken…)
- Groepsaankoop **Recibox**

- Ophaling AEEA
- Sectorale Brainstorms
- Inzameling allerlei plastic vaten

- **Een Circulair Bedrijventerrein is ook …**
  - Grensland als lokale Energiegemeenschap !
  - Bijna zelfvoorzienend terrein voor energie
    - Windenergie : Grensland Power
    - Vergisting : Leiestroom
    - PV bij meerdere bedrijven
    - Restwarmte
  - Gepland : Installatie elektrische laadpalen

Grensland is Circulair :
Tips & Lessons learned - (I)

- **Afval is bij KMO nu geen prioriteit :**
  - Weinig cijfers beschikbaar: weinig respons op enquêtes ! -> Focus op persoonlijke contacten en bedrijfsbezoeken !
  - Wetgevend kader nog onvoldoende gekend
  - Trekkers als getuigenissen nodig !
  - Vindt de juiste contactpersoon in elk bedrijf
- **Bedrijventerrein (< 100 ha) is beperkt als draagvlak voor meeste acties**
  - Samenwerken met meerdere BTV = versterken
- **Belang ervaringsuitwisseling met andere projectverantwoordelijken**.
  - Veel projecten met vergelijkbare doelstellingen! Vraag naar gestructureerd overleg gebeuren! (taak OVAM – Vlaanderen Circulair – Kennisnetwerk BTM van POM's, coach ???)
  - Nuttige tools meer promoten en blijven herhalen! Moeten project overleven !

AFVALORISATIE
sirris .AGORIA OVAM

Bedrijventerreinen in West-Vlaanderen in transitie naar Bedrijventerreinen voor de Toekomst.

Interreg 2 Seas Mers Zeeën
Upcycle your waste

CIRCULER

From Waste 2 Profit

start2share

WASTE TO PROFIT
Interreg Euregio Maas-Rijn
Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling

C-VALLEY
LEUVEN

Grensland is Circulair :
Tips & Lessons learned - (I)

- **Informeren, Informeren en blijven informeren: Doen en "Deure" Doen**
  - Belang netwerkevents om bedrijven te informeren en te sensibiliseren tot deelname; minder respons via on-line kanalen
  - Blijven sensibiliseren: Herhalen is de boodschap ! Moet reflex en "cultuur" worden bij bedrijven om afval te sorteren en te upcyclen en materiaalstromen beter te beheren ! Meedoen aan acties vraagt veel tijd en juiste timing !

- **Wetgevend kader en Ondersteuning**
  - Voor Collectieve acties op niveau van BT dient het wetgevend kader beter uitgebouwd te worden;
  - Belangrijk om medewerking te krijgen van OVAM, Vlaanderen Circulair, Gemeente en Intercommunale, IHM's en Kenniscentra: Kennis en logistieke ondersteuning! Draagvlak ! Stuurgroep !
  - Gedreven parkmanager met kennis van de bedrijven nodig !
  - Nood aan subsidiekader om BTV te ondersteunen en parkmanager of externe deskundige voldoende tijd te kunnen bieden en te kunnen ondersteunen – Middelen om acties op te starten !

Contact :

Herman Wenes

Parkmanager Grensland

0475/69.24.97

parkmanager@grensland-menen-wervik.be

Philippe Tavernier

3PT Consult

0496/ 126 145

pt@3ptconsult.be

www.3ptconsult.be

Een Collectief Totaalconcept voor een net en circulair bedrijventerrein !

Grensland is Circulair

- Optimaliseren van materialenbeheer, afvalpreventie, selectieve inzameling en upcycling van afval in functie van circulariteit op niveau van een bedrijventerrein
  - Project 'Grensland is Circulair'- oproep Vlaanderen Circulair
- Zwerfvuilopruiming : KeeP it Clean
- KGA-Inzameling : KGA-inzameling POM versterken
- Groepsaankopen
- Communicatie – Sensibilisatie
  - Website – linkdIn groep – nieuwsbrief
  - Eén driemaandelijkse Afvalkalender voor het terrein
  - Sensibilisatie : Infosessies en begeleiding
- Opzetten van een methodiek en structuur voor bestendiging na einde project; Multiplicatie

Doelstellingen (1)

Grensland is Circulair

- **Beter materialenbeheer en afvalpreventie**
  - **inventarisatie** van afvalstoffen – in kaart brengen materiaalstromen
  - **Individuele begeleiding** voor bedrijven - > Materialenscan -> preventie !!!
  - **Informeren en stimuleren** over circulaire economie en circulair aankopen

- **Optimaliseren selectieve inzameling – conform Vlarema (24 fracties !)**
  - reductie restafval: specifieke & periodieke selectieve inzamelingen (haalmethode) en uitbouw inzamelpunten (brengmethode) voor specifieke afvalfracties
  - Gebruik materialenpark op het BT
  - Tijdelijke stockering: herbestemmen (nieuwe toepassingen voor zuivere stromen) of voorbewerken (besparing transportbewegingen)
  - Kostprijsreductie!

Doelstellingen (2)

Grensland is Circulair

- **Nieuwe toepassingen voor niet structurele / zuivere afvalstromen**
  - Platform voor partner-matching: upcycling, hergebruik en recyclage binnen korte transportafstand
  - Samenwerking met **symbioseplatform (OVAM)**
  - Samenwerken met Valipac , Fost Plus, OVAM, Vlaanderen Circulair e.a.: bestaande instrumenten gebruiken
- **Hergebruik en upcycling stimuleren**
- **Sensibiliseren en informeren**
- **Creëren lokale en extra tewerkstelling voor kansengroepen**; Inschakelen van en samenwerken met “arbeidszorg” en maatwerkbedrijven bij uitvoering

Grensland is Circulair: 6 werkpakketten

- WP 1: Projectmanagement (inclusief sensibilisatie)
- WP 2: Inventarisatie
- WP 3: Upcycling en specifieke inzamelingen i.f.v. circulariteit
- WP 4: 4a: Verbeteren Selectieve inzameling via de haalmethode

  4b: Verbeteren Selectieve inzameling via brengmethode
- WP 5: Communicatie
- WP 6: Uitwerken organisatiestructuur en disseminatie